

मार्धवोद्भव पु० मार्धवे वैशाखे उद्भवति फलवत्त्वेन उद्भूतम्-
अथ । (पियाल) राजादन्धाम् राजनि० ।

माधुर न० सधु-राति अमरेभ्यो ददादि रा-क-स्वार्थं, सधुर-
 स्तेदं वा क्यप् । १ मञ्जिकापुष्पे त्रिका० । २ सधुरसम्भवे त्रि० ।

माधुरी स्त्री मधुरस्य भावः खञ्ज् माधुर्यं पिब्यात् स्त्रीत्व
पक्षे ङीष् ययोगः । १ माधुर्यं क्षुद्ररात्रे, "सद्यस्त्रुतन्ना-
धुरी धारा" इत्युद्धटः । मधुरा+त्वाच् खञ् । २ मदिरायाम्

माधुर्यं न० मधुरस्य भावः प्यञ् । मधुरत्वे “चित्तद्वी-
भावमयो ज्ञादो माधुर्यस्यते” सा०द० उक्ते शकाव्य-
मुष्मभेदे च । तद्व्यञ्जकवर्णाय तत्रोक्ता यथा “मूर्द्धि-
वर्गान्त्यर्थेन युक्ताः टठढटान् विना । रणो लघु च
तद्व्यञ्जो वर्णाः कारणतां गताः । कृत्स्निरव्यष्टिर्त्वि-
मधुरा रचना जना” । तत्र सम्भोगशब्दादावसमुष्म-
यधोक्तं तत्रैव “सम्भोगे कश्चिन्ने विप्रबन्धे शान्तेऽधिकं
क्रमात्” शब्दागच्छे हेम० । “रूपं किमप्यनिर्वाच्यं ततो-
माधुर्यस्यते” उज्ज्वलमयौ तल्लज्जगुणतमम् ।

माध्यन्दिन न० मध्यन्दिनमेव-व्यञ् । मध्यमदिने तत्र
पाथः व्यञ् । शुक्लयजुर्वेदीयशाखाभेदे ।

माध्वीक की मधुना मधुकुण्डल निहंसय रीकम् । मधूक-
पुष्पजाते मद्यो ज्वरः । मधु एव मध्वं ज्ञाये रीकम् ।
२६। फले "माध्वी माध्वीके । चिन्ता विप्लव इति
जयदेवः । [नारिकेल राजनिः ।

मा ध्वीकफल पुं मा ध्वीकनिव मधुरं फलमख । मधु-
मा ध्वीमधुरा पुं मा ध्वीकनिव मधुरा दृष्टोः खयोपः ।
मधुरखर्जरिकायाम् राजनि० ।

मान विचारे भ्वा० सक० सेट् आर्धे सन् नेट् । सीनांसते
असीमांसिष्ट अर्थायां च तल्ल न आर्धे सन् ।

मान शस्त्रे वा नृ० स० पक्षे भा० पर० वक्० सेट् ।
 सनि यति ते सानति असीमनत्-त अमानीत् ।

मान न० मा-ल्युट् । श्रमिमाणे इकादशामन्नादौद्वैव्यपरि-
 ष्येदे भावः० मानपरिभाषा कर्मशब्दे दृश्या । श्रममाणे
 "मानाधीनामेवसि ।" भीमाशकाः । गानाङ्गे काश-
 क्रियायां तावद्विरासोपपन्नते इकादश्यापारे च
 मेदि० । मन-पञ् । आत्मनि उत्पन्नाभिमानात्मि-
 कायां श्रित्तसमुच्चतौ पु० जमरः । "स्वाभीष्टात्तेषवी-
 दादिविरोधी मान उच्यते" इत्युक्ते पञ्चतुरक्त-
 दृश्यतो इत्यवस्थाभेदे पु० । "सुखं नयि मानयनिदानम्
 जवदेवः । उच्यमाने च ।

मानयन्ति पु० मानस्य यन्विषयं यस्याः । अपराधे कारा०
मानयन्त्या स्त्री मानाय कालप्रमाणज्ञानाय रम्भुं यस्याः ।
तत्त्वनिमित्ते सच्छिष्टे कालज्ञानहेतौ षट्ठीयन्त्रभेदे
त्विका० ।

मानव पु० मनोरपत्यम् खण् । शतस्य अमरः । स्त्रियां
जातो डीष् । सा च श्लाघ्यभुक्कन्यायाम् भारतम् ।
श्लाघनदेवताभेदे ऐतच् । शब्दे पु० शब्दः ।

मानस न० नम एव खण् । मनसि खपरः । कैशाशानि-
कस्ये ब्रह्मणा मनसा जते शरोवरभेदे च । मनस
इदमुच्यते । इचित्तसम्बन्धिनि त्रि० ।

मानसत्रत न० मनसा कृतं मानसं कर्म० । “बहिर्भासत्य-
मस्तेयं ब्रह्मचर्यमनुव्रता । एताभि मानसानि शुर्व-
तानि” इत्य ऋषेः बहिर्वादम् । {बालयादयोऽप्यत्र ।

मानसौक्स् पु० मानसमोको यस्य । इमे व्यपारः मान-
मानिनौ स्त्री मान-रति ङीप् । {फबीष्टले मेदि० २मणि-
वत्तां स्त्रियां च । १मानयुते त्रि० ४सिंहे पु० राजनि०।

मातृष ५० मनारयम् अण् लुक् च । मानवे, ततो जातौ
स्त्रियां ङीप् सातृषी । सातृष्येदम् अण् । २ मतृष्यवन्-
न्विनि त्रि-स्त्रियां ङीप् सा च शक्तिव्याभेदे गन्धर्वा ।

मानुष्य न० साहचर्यस्य भावः यत् । महत्त्वम् ।

मानोज्ञक न० मनोज्ञस्य भावः मनोज्ञा० बुज् । मनोहरत्वे

मान्य म० मन्त्र्य भावः पठ्य । १। रणे हेम० मन्त्र्यायाश्च ।
मान्याह पु० मामिन्द्रं वयति धे-श्च । “मामयं प्राञ्चती-
त्यस्मात् मान्यातासौ प्रकीर्त्तितः” इति निरुक्ते युव-
नाम्नराजपुत्रे न्यपभेदे । २। मन्त्रालयां स्त्री शब्दमा०

मान्य पु० मान-कक्षायां कर्षयि षण्प्रत् । १पूज्ये जटः० ।
 सामक ति० मम-रिदम् अक्षदृ-बुष् ममादेशः । मत्सम्ब-
 न्निनि खज । नामकीनोषम् ।

माया स्त्री मा-यत् बा० नैवम् । १ कृष्णि कापथे क्षमरः ।
 २ रत्नजातादौ शिथ्याबुद्धिज्ञानभेदे, ३ लमाया
 ५ टम्मे इत्यत्रां च मेदि० ७ बुद्धमातरि स्त्री क्षमरः ।
 दईवरस्योपाधौ, क्षचटनचटनसाधिकायां यत्तौ वेदान् ।
 ८ पीताम्बरे १० च्छुरम्बेदे पु० मेदि० । [(बाजीबर) शब्दर०]

मायाकृत् पु० मायामिन्द्रजातं करोति कृ-क्षिप् । मायादरे
मायादेवीसुत पु० इत० । बुद्धे ज्ञानरः ।

मायावत् ति० नावा+कक्षप्रथे मठप् मळ वः । १माया
विगिष्टे २कंधाराले पु० शब्दर० । ३नामपत्यां स्त्री
हीण जटा० ।